

El nou Museu de Cultura Grega Moderna, a Atenes

Anna Figueras

El mes de novembre de 2023 va obrir les portes, al barri atenès de Monastiraki, el nou Museu de Cultura Grega Moderna (Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού).

Aquest és l'únic museu públic de la capital que tracta del passat recent de tot el territori grec i de les restes materials de la seva cultura. És també un dels museus més antics del país.

Va ser fundat l'any 1918 amb la finalitat de mostrar la continuïtat cultural del poble grec des de la caiguda de Constantinoble fins a l'establiment del nou Estat Grec. L'edifici triat per acollir aquest museu va ser la mesquita Tzisdarakis i el seu primer nom va ser Museu d'Artesania Grega. En etapes posteriors va ser anomenat Museu Nacional d'Arts Decoratives i Museu d'Art Popular Grec, fins que l'any 2018 va assumir el nom actual.

L'any 1973, per millorar l'espai, l'exposició central de la Mesquita Tzisdarakis es va traslladar a un edifici del carrer Kidathinéon, el número 17, mentre que la mesquita va continuar funcionant com a museu, amb l'exposició de ceràmica donada pel professor V. Kiriazópulos. Amb aquest trasllat s'inicià una nova etapa d'expansió del museu, que incorporà nous edificis com a annexos: la casa dels Banyes dels Aérides (1998), la casa del número 22 del carrer Panós (2003) i el Museu d'Instrumentes Musicals Grecs (2014). Les exposicions de la mesquita Tzisdarakis i de l'edifici del carrer Kidathinéon van ser tancades l'any 2014 per tal de passar a formar part de la col·lecció del nou museu.

La ubicació actual es troba en una zona privilegiada del centre d'Atenes, delimitada pels carrers Adrianú, Àreos, Kladu i Vrissakiu, i dins la qual es conserven importants restes d'èpoques diferents: la muralla romana de l'últim període, la que van construir els atenesos per defensar la ciutat després de la incursió dels hèruls (267 dC); el temple bizantí de sant Tomàs, basílica de tres naus del segle VI –VII d.C, amb fases posteriors de construcció; la porta i l'escala del palau de Khomatianú-Logotheti, edifici característic de la primera meitat del segle XVIII, on Lord Elgin va guardar les peces robades de l'Acròpolis i les va embalar per traslladar-les a Anglaterra; el temple restaurat de sant Eliseu, església propietat de la família Khomatianú-Logotheti, on Aléxandros Papadiamandis cantava juntament amb el seu cosí Aléxandros Moraitidis; La casa del pintor postimpressionista Nikólaos Dragumis; així com construccions més recents del període del rei Otó i de l'arquitectura popular.

Així doncs, el nou museu és un complex de 4.000 metres quadrats format per divuit edificis del segle XIX, expropiats des de fa dècades i conservats pel Ministeri de Cultura per

tal d'hostatjar-hi aquest modern i original museu, que en paraules de la Ministra de Cultura Lina Mendoni «combina l'arquitectura tradicional, l'entorn natural urbà i les tecnologies modernes, per tal de donar a conèixer la història el patrimoni cultural material i immaterial de la Grècia contemporània».

Cadascun dels edificis acull una de les unitats temàtiques en què està organitzada l'exposició permanent: els orígens, la història del barri, la religió, les festes, les feines, les feines de les dones, les cases, la cuina i el vestuari.

A més d'aquesta nova ubicació, a la mesquita Tsisdaraki es pot visitar l'exposició sobre la història del museu; als Banys dels Aérides, al carrer Kirristu número 8, l'exposició sobre el bany i la cura del cos al llarg de la història; i, a la casa del carrer Panós, l'exposició sobre les eines que s'utilitzaven per fer els treballs tradicionals a l'Atenes antiga.

A la nova seu, a més dels importantíssims objectes de l'exposició permanent, s'hi poden trobar moderns recursos digitals, interessants materials explicatius, espais per a visites familiars dins del mateix recorregut, sales per a exposicions temporals, activitats pedagògiques, conferències, un teatre a l'aire lliure, una cafeteria i la botiga.

Per a informacions de tota mena sobre el nou museu, consulteu: <https://www.mnep.gr/>

Mesquita Tzistaraki

Fotografia: George E. Koronaios (Wikimedia Commons)

Les següents imatges (Paris Tavitian / LIFO) mostren diferents espais del complex museístic.

